

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/405-2
Saksbehandler Sunniva Helland

Utvalg	Møtedato
Utvalg for livsløp og kultur	11.02.2026
Kommunestyret	26.02.2026

Utredning av interkommunal møteplass for unge i utenforskap

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyret tar saken til orientering og stiller seg positiv til at utredningen gjennomføres i tråd med vedtak i kommunedirektørutvalget.

Vedlegg

Bakgrunn

Kommunedirektørutvalget i Østre Agder har besluttet å utrede en interkommunal kvalifiserende møteplass for unge utenfor skole og arbeid. Utredningen gjennomføres som et komprimert forprosjekt med mål om politisk behandling i juni 2026. Ved positiv beslutning kan oppstart skje høsten 2026 eller vinteren 2027, avhengig av tilgjengelige lokaler. Møteplassen planlegges lokalisert i en av de seks kommunene Tvedestrand, Risør, Gjerstad, Vegårshei, Åmli eller Froland. Det vurderes også en løsning der unge i Froland kan få tilbud fra Dampen i Arendal. Om lag 25 % av de 2000 unge i utenforskap bor i disse kommunene, noe som gir stort inkluderingspotensial. Målet er et faglig forankret og tilgjengelig tilbud som reduserer ungt utenforskap i regionen.

Saksopplysninger

Østre Agder har over 2000 unge utenfor skole og arbeid, med sammensatte årsaker som psykisk uhelse og svake overgangsstrukturer. Dette gir store samfunnsøkonomiske kostnader og krever treffsikre tiltak.

Representantskapet vedtok i desember 2024 et felles forprosjekt mot ungt utenforskap, som resulterte i oppstart av UngLøft i mai 2025. Prosjektet kartlegger tiltak, utforsker samarbeid mellom kommunene, NAV, KS, UiA, fylkeskommunen og frivillig sektor, og skal foreslå virkningsfulle tiltak for å få ned utenforskapet i regionen, basert på kunnskapsbasert praksis.

Initiativet til å utrede en kvalifiserende møteplass kom fra NAV Øst i Agder, NAV Risør og fylkeskommunen. Østre Agder har allerede to møteplasser – Grimstad Ungdomshub og Dampen i Arendal – som gir tett oppfølging og arbeidserfaring. Utredningen skal sikre at unge fra de øvrige seks kommunene får et tilsvarende tilbud. Erfaringene gir et godt grunnlag, men det er behov for mer kunnskap. Prosjektet vil inkludere samarbeid med akademia for å dokumentere effekt og styrke beslutningsgrunnlaget.

Målgruppen er unge 15–29 år utenfor skole og arbeid. Møteplassene samordner tjenester og aktivitetstilbud slik at flere ungdommer raskere får helhetlig oppfølging og kommer i aktivitet, jobb eller tilbake til skole. Ungdommer fra de øvrige kommunene i samarbeidet har i dag ikke tilgang til tilsvarende tilbud. Målet er å etablere en interkommunal møteplass som gir likeverdige tjenester, styrker fagmiljøet og gir mer robuste løsninger.

Utredningen er forankret i nasjonale føringer, herunder regjeringens ungdomsløft og NAVs ungdomsgaranti, som understreker behovet for lokal og regional innsats for å redusere utenforskap. Utredningen er også relevant i lys av fullføringsreformen, som skal sikre at flere unge fullfører videregående opplæring gjennom fleksible og tilpassede tilbud. Kommunene har et lovpålagt ansvar for å fremme folkehelse og bedre levekår, og må utvikle treffsikre og inkluderende tiltak for unge i risikozonen.

Driftsmessige konsekvenser

Utredningen vil ikke medføre direkte driftsmessige konsekvenser i denne fasen, men vil kunne avdekke behov for fremtidige investeringer og driftsmidler knyttet til etablering og drift av en kvalifiserende møteplass.

Vurderinger

Utredningen skal belyse:

- **Behov, målgrupper og fagressurser:** Utredningen skal beskrive hvem de unge i utenforskap er, deres behov, og hvilke fagressurser som kan bidra til helhetlig oppfølging. Det skal vurderes hvordan tjenester som eksempelvis psykisk helsehjelp for barn og unge, foreldreveiledning, frisklivstilbud og andre relevante tiltak kan samordnes og inngå i møteplassens struktur. Utredningen kan også danne grunnlag for vurdering av andre interkommunale tjenester rettet mot målgruppen, som utredes parallelt blant kommunene øst i samarbeidet.
- **Muligheter og samarbeidsaktører:** Utredningen skal belyse hvordan en kvalifiserende møteplass kan gi gevinster både for den enkelte ungdom og for ansatte i tjenestene, gjennom mer effektiv samhandling, bedre ressursutnyttelse og tydeligere ansvarsdeling.
- **Lokalisering og mobilitet:** Faglige vurderinger, tilgjengelige lokaler og transport/mobilitet for unge.
- **Konsept og organisering:** Mulige modeller for innhold, organisering og drift.
- **Avhengigheter og forankring:** Ressurser, kompetanse, finansiering og administrativ forankring.
- **Anbefaling:** Forslag til videre prosess og beslutning.

Utredningen skal konkretisere hvordan fylkeskommunen, NAV og Østre Agder-samarbeidet kan følge opp nasjonale føringer og samfunnsoppdrag om å redusere utenforskap, med særlig vekt på etablering av en interkommunal møteplass som gir helhetlig og samordnet oppfølging.

Konklusjon

Det anbefales at kommunestyret tar orienteringen til etterretning og stiller seg positiv til at utredningen gjennomføres i tråd med vedtak i kommunedirektørutvalget.